keresztúri KISVÁROS

Székelykeresztúr Város Önkormányzatának ingyenes, havi kiadványa · 2015. április – 151. lapszám

Tavasz lett a parkokban

Székelykeresztúr főterét tavaszi, friss virágok díszítik. Hogy megtudjuk, milyen és mennyi munka eredményében gyönyörködhet a szemünk, Hatos György városi főkertészt kérdeztük:

A parkban jelenleg nyíló árvácskák, kék- és rózsaszín nefelejcsek, valamint boglárkák mind saját termesztésből származnak. Ezekből mintegy hatezer növény került kiültetésre.

Az előző évekből visszamaradt tulipánokból a nagyobb hagymákat újból kiültettük a parkba, a kisebb hagymák az üvegházban maradtak. Az ősszel vásárolt ezer darab rózsaszínű tulipán a főtéri útkereszteződésnél kialakított ágyásokba került. A jácintok egyrészt a tavaly előtti beszerzésből és a holland adományozók jóvoltából álltak rendelkezésre, másrészük, pl. a parkírozó melletti ágyásokat díszítő jácintok, idei vételből származnak. A Polgármesteri Hivatal előtti parkrészben is ezer darab fehér és piros tulipánt ültettünk ki, ezek új hagymák.

A nárciszok már 3-4 éve vannak használatban, ezeket is újra kiültettük, szépen virágoznak is.

Jelenleg többféle munkálat van soron, a parkok gondozása és fenntartása mellett a gyomtalanításra is szükség van, folyik a rózsafák „beindítása”, nagyon fontos a levéltetvek elleni védekezés, de már közben a következő szezonra is készülünk, az üvegházban a növények előkészítése, pikézések, átültetések zajlanak. Ez a munka egy örökös körforgás, mindennek meg van az ideje, amit nem lehet elodázni – mondta Hatos György.

A folyamatos munkának látszik is az eredménye, főterünk teljes hosszát gondosan és szakszerűen tervezett virágágyások díszítik. Figyeljünk oda, ne tegyünk bennük kárt!

Sándor-Zsigmond Ibolya

Kányádi Sándor

ÁPRILIS HÓNAPJA

Bolondos egy hónap
április hónapja,
hol kalap a fején,
hol bárányból sapka.
Köpenyegbe burkol,
ingujjra vetkőztet;
mutatja a tavaszt
hol nyárnak, hol ősznek.
Hiába próbálnád
kilesni a kedvét,
túljár az eszeden,
mire észrevennéd.
Búsnak teszi magát,
szeme könnyben ázik,
mindegyre lehunyja
sűrű szempilláit.
Aztán gondol egyet,
fülig fut a szája,
s ránevet a fényben
hunyorgó világra.

Beszámoló az áprilisi tanácsülésről

A 2015. április 9-i rendes havi tanácsülés tizennégy napirendi pontja közül a fontosabbakról Rafai Emil polgármester úr az alábbiak szerint számolt be:

Az AVE Hargita, szemételszállító és köztisztaság szolgáltató cég, amely tulajdonosváltás után RDE Hargitára változtatta a nevét, kérte a szemétdíj emelését. Most nem az első alkalommal, hanem már két hónappal ezelőtt is, amikor a helyi önkormányzat egyértelműen elutasította ezt a kérést. Akkor a cég arra hivatkozott, hogy hat év telt el az utolsó árváltoztatás óta, és azóta mind az infláció, mind a minimálfizetés, mind a nyugdíj, szolgáltatások és az élelmiszerek árai bizonyos mértékben emelkedtek. Ezen előző alkalommal 27-28%-os emelést kértek a szemétdíjnál, és ezt - amint említettem - februárban elutasította a tanács, most viszont a cég kirendelt vezetőjével történt egy komoly egyeztetés, amely után a pénzügyi szakbizottság a most kért 18%-ról, úgymondva, lealkudta 10%-ra, illetve ennyibe egyezett bele. Az önkormányzat elfogadta a pénzügyi szakbizottság döntését, és úgy vélem, hogy ez egy méltányos változtatás, egy jogos kérése volt az AVE-nak. Amúgy az AVE szolgáltatásaival nagyjából meg van elégedve a helyi önkormányzat, és valóban, lássuk be, hogy nem lehet csak úgy eltekinteni a hat éve nem történt változtatástól. Amikor egy cég valamilyen igénnyel jön, azt nem lehet minden érv, indok nélkül elutasítani. Az önkormányzat tehát elfogadta ezt a döntést, és most, hat év óta először, mert 2009-ben volt az utolsó árnövekedés, 10%-kal nőnek a volt AVE, mostani RDE Hargita szolgáltatási díjai.

Egy másik napirendi pont kapcsán az ACATEL hőszolgáltató vállalat székhelyén, ahol együtt dolgoznak az AQUASERV-vel, tehát a vízszolgáltató a hőszolgáltatóval, az AQUASERV marosvásárhelyi részvénytársaság kérte azokat a megüresedő irodahelyiségeket és egyéb kiegészítő épületeket megvásárlásra vagy hosszú távú haszonbérbe, vagy egyszerűen csak bérbe. Ezeket mostanáig az ACATEL használta, és május elsejétől a helyi önkormányzat döntése értelmében megüresednek. Az önkormányzat ezeket bérbeadja az AQUASERV-nek, és a következő időszakban lesznek egyeztetések a marosvásárhelyi AQUASERV vezetőségével.

folytatás a 2. oldalon...

ÖNKORMÁNYZAT

Beszámoló az áprilisi tanácsülésről

...folytatás az első oldalról

Ezek alapján meg lehet majd állapítani a havi és az éves bérleti díjakat, illetve ki lehet jelölni azokat a felületeket, amelyek majd átadódnak az AQUASERV használatába.

Az ötös napirendi pont ugyancsak az AQUASERV-vel kapcsolatos napirendi pont volt, amely a vízműnél most zajló újítások során származó hulladékok, fém- és elektronikai hulladékokról szólt, valamint azoknak az épületeknek, amelyek lebontódnak vagy átalakítódnak, ki lesznek véve a leltárból, ezeknek a leírását hagyta jóvá az önkormányzat. Azt kell tudni, hogy a betfalvi vízműnél már a tavaly elkezdődtek, de az idén is folytatódnak azok a felújítási munkálatok, amelyek európai uniós pénzekből vannak finanszírozva, és amelyeket az AQUASERV irányít, és amelyek természetesen a keresztúriak jobb minőségű kiszolgálását célozzák meg.

Egy terület bérbeadását kérte a SNACK BÁR előtti részen a mostani bérlő, Tiboldi József úr, amelyet jóvá hagyott az önkormányzat.

Az Önkéntes Tűzoltóságnak volt egy beadványa, amely arról szólt, hogy az önkéntes tűzoltók különféle juttatásokban, törvény által adott lehetőségekre építve különböző adócsökkentés, a tűzoltó taxának az eltörlése vagy más lehetőségekben részesüljenek. Ezt az önkormányzat megvitatta, és az volt az alapállás, hogy miután kötünk minden egyes önkéntessel egy olyan szerződést, amelyben vállalja valaki az önkéntességet, annak alapján természetesen el tudja dönteni, - és nem a szerződés, hanem a kifejtett önkéntes munka alapján - a helyi önkormányzat is, hogy kivel köt szerződést, kinek köt biztosítást, kitől üti el a tűzoltó taxát, vagy ha esetleg más juttatásra lesz lehetőség, ami nem lépi túl az önkéntesség határát, pl. egy szekér tűzifa vagy egyéb juttatás, akkor azt lehetővé teszi ezeknek a személyeknek a számára.

Az erdészettel lejárt egy szerződésünk, amely a város erdejének az őrzését célozta meg. Ezeknek az adminisztrálását kérte az erdészet 25 éves meghosszabbításra. A helyi önkormányzat hivatkozva arra, hogy még nincs elfogadva az új erdészeti törvény, hivatkozva arra, hogy várjuk meg ennek az új törvénynek a rendelkezéseit, egyelőre egyéves meghosszabbításra javasolta, amit el is fogadtunk.

Egy másik napirendi pont kapcsán a Hargita utcában, a volt Küküllő Szövetkezetnél, Balázs Endre kérésére 2000 négyzetmétert hosszútávú koncesszióba adtunk az ott működő vállalkozása részére.

Most került sor az önkormányzat 2014-es leltárának az elfogadására, és úgyszintén a 2014-es év költségvetése végrehajtásának az utólagos elfogadására, amelyet előír a pénzügyi törvény, amit kötelez a helyi önkormányzat így utólagosan pénzügyi év lejárta után elfogadni.

Az önkormányzat mellett működött egy Petőfi Sándor Alapítvány, amely most megszűnt, és amelynek az utolsó mérlegét fogadta el az önkormányzat. Még végig kell járjuk azt a törvényszéki utat, amely jogilag is kitörli a működő alapítványok sorából ezt a Petőfi Sándor Alapítványt, e helyett természetesen alakult az előző években egy Petőfi Sándor Egyesület, amelyet tovább működtet a helyi önkormányzat.

Egy, a Jézuskiáltón található terület tanácsi döntés alapján az önkormányzat magánvagyonába került, amelynek utólagos telekkönyvezése még várat magára, de az elvi döntés megszületett, bevettük az önkormányzat tulajdonába ezt a területet.

A különféléknél még arról is szó esett, hogy az önkormányzatnál tervezett idei felújításoknál a gyűléstermet is próbáljuk meg lépésről lépésre, úgy ahogy az irodákat, előteret, ablakcseréket eszközöltük, évről évre valamit javítottunk, újítottunk ezen az önkormányzati épületen. Most a gyűléstermet szeretnénk felújítani, és ezzel kapcsolatban kértük ki a tisztelt tanács véleményét, és ennek a tervezésnek is a közeljövőben nekifognak.

A beszámolót lejegyezte:

Sándor-Zsigmond Ibolya

Lépésről lépésre

Korszerűsítési munkálatok az állatpiacon

A jogszabályoknak és az állategészségügyi előírásoknak való megfelelőség biztosítása érdekében a barompiac újbóli beindításának céljából korszerűsítési munkálatokba kezdtünk (a kerítés kijavítása, karanténzóna kialakítása, illemhely építése stb.).

Védőkorlát a Budai Nagy Antal utcában

Biztonsági megfontolásokból védőkorlátot építettünk a Budai Nagy Antal utcában a Gagyi-patakot átszelő vasúti átjáró mindkét oldalára.

Útfelújítási munkálatok az Ady Endre utcában.

SZÉKELYKERESZTÚR VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HATÁROZATAI

46/2015-ös HATÁROZAT a szemétszállítási és köztisztasági szolgáltatások díjának módosításáról.

47/2015-ös HATÁROZAT a 261/2001-es számú szerződés kiegészítő iratának elfogadásáról.

48/2015-ös HATÁROZAT egy közvagyonban lévő állóalap megosztásáról.

49/2015-ös HATÁROZAT egy terület közvetlen bérbeadásáról.

50/2015-ös HATÁROZAT a 15/2009-es számú szerződés 2. mellékletének elfogadásáról.

51/2015-ös HATÁROZAT a 2523/2009-es számú átengedéses bérbeadásra vonatkozó szerződés felbontásáról.

52/2015-ös HATÁROZAT egy 11 m^2-es terület közvetlen átengedéses bérbeadásának jóváhagyásáról.

53/2015-ös HATÁROZAT egy 2042 m^2-es terület közvetlen átengedéses bérbeadásának jóváhagyásáról.

54/2015-ös HATÁROZAT egy muzeológusi munkakör átalakításáról.

55/2015-ös HATÁROZAT a város vagyonának 2014-es évi leltárának és egyes alapeszközök, illetve leltári tárgyak leírásának elfogadásáról.

56/2015-ös HATÁROZAT a 2014-es évi helyi költségvetés végrehajtásának elfogadásáról.

57/2015-ös HATÁROZAT a Petőfi Sándor Kulturális Alapítvány felszámolásáról.

58/2015-ös HATÁROZAT a város magánvagyonát tartalmazó lista módosításáról.

59/2015-ös HATÁROZAT az ACATEL Kft. tevékenységének időszakos felfüggesztéséről.

Székelykeresztúr, 2015. április 9.

Anyakönyvi hírek

2015.03.15. – 2015.04.15.

Házasságkötések:

2015.03.28

Szabó Károly Csaba és Fodor Enikő Kinga

2015.04.02

Lévai Emil és Bodi Vera

2015.04.11

Firtos Attila és Veres Judit

2015.04.11

Fazakas Csaba és Sándor Andrea

2015.04.11

Szőcs Lóránt és Fazakas Emőke

Elhalálozások:

Farkas Lajos	2015.03.15
Szilveszter Karolina	2015.03.20
Fazakas Anna	2015.03.21
Gajdos Károly	2015.03.23
Pipi Béla	2015.03.24
Köntés Mária	2015.04.08
Sipos Ernő Elemér	2015.04.08
Károly Dezső	2015.04.08

ÖNKORMÁNYZAT/KULTÚRA

A területalapú támogatásokról

2015. április 15-én, szerdán 17 órai kezdettel a városi művelődési házban az APIA – (Hargita Megyei Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciós Ügynökség) mezőgazdasági támogatási rendszer ismertetésére került sor, amelyen jelen volt Haschi András úr, a megyei APIA igazgatója.

Mint ismeretes, az eddigiekhez viszonyított több mint egy hónapos késéssel ugyan, de elkezdődött az egységes mezőgazdasági támogatások kérelmezésének időszaka. Elsőként azok a 10 hektárnál kisebb területtel rendelkező gazdák folyamodhatnak a támogatásért, akik csak területalapú támogatást igényelnek.

Haschi András, a megyei APIA igazgatója elmondta, még folyik a számítógépes program tökéletesítése, ezért egyelőre a kisebb – legtöbb 10 hektáros – gazdaságok tulajdonosainak kérelmeit tudják ügykezelni. Haschi András igazgató elmondta, hogy egyelőre még sok a kérdőjel a kérelmek elfogadásával kapcsolatban. Ezek közül a legnyomatékosabb talán a mezőgazdasági területek jogos használatának bizonyítása. A megművelt földterületek azonosíthatók kell legyenek. A papíron szereplő földterület azonos kell legyen a ténylegesen megművelt területtel.

A polgármesteri hivatalok a mezőgazdasági nyilvántartások alapján adják ki azt az igazolást, amelyhez csatolni kell a nyilvántartási regiszter fénymásolatát. A földtulajdonosnak be kell mutatnia a birtoklevelet és a telekkönyvet, vagy ezek hiányában egy írásos nyilatkozatot kell tennie arra vonatkozóan, hogy miért nem áll módjában csatolni ezeket az iratokat.

A cégek esetében is vannak változások, amelyek nehezítik az előző években megszokott gyakorlatot. Azok a vállalkozások, amelyek a korábbi években több mint ötezer euró támogatást kaptak, idén csak jogi személyként igényelhetnek támogatást. Nekik pedig több módon is bizonyítaniuk kell, hogy aktív gazdák, pl. bizonyítaniuk kell, hogy befizették a mezőgazdasági adót – ismertette Haschi András igazgató. Az érvénybe lépett szabályozás szerint a közbirtokosságok, egyházak és állattartó egyesületek kaszálók és legelők után nem igényelhetnek támogatást, amennyiben nem rendelkeznek a területek lefödéséhez szükséges állatlétszámmal.

A kérelmek az önkormányzatoknál állíthatók össze, mivel a legtöbb igazoló aktát a polgármesteri hivatalok bocsátják ki továbbra is. Az igénylés benyújtása személyesen kell történjen: a kérelmező az APIA területi kirendeltségeinél írja alá a kérelmet és a különböző vállalásokat. A megyei ügynökség munkatársai folyamatosan tájékoztatják az egyesületek, önkormányzatok alkalmazottait az aktualitásokról.

Egyelőre nem fogadják el az állattenyésztők támogatási kérelmeit, de már tudni lehet, hogy milyen támogatási formák lesznek érvényben. Az állattenyésztési támogatások között igényelhető lesz a **szarvasmarha utáni támogatás**, amely legkevesebb három felnőtt állat esetén kérhető, továbbá a **három tonnán felüli tejtermelés** után kérelmezhető támogatás, illetve a legkevesebb **50 juh és 25 kecske anyaállatra** igényelhető támogatás.

A 2015-től életbe lépő összevont támogatás révén a bivaly-, juh-, kecske-, húsmarha-, fejőstehén- és selyemhernyó-tartók plusztámogatást is igényelhetnek. A bivalytartó gazdák legtöbb 100 állatra igényelhetnek, a juhos gazdák 150–600 állatra, a kecsketartók 50 és 500 közötti állományra. A legtöbb 250 húsmarhát tenyésztő és a 10–250 fejőstehénnel rendelkező kérelmezőknek a 2016-os kérelem benyújtásig kötelező elindítaniuk az állatállományuk törzskönyveztetését.

A pázsitfüvek esetében az eljárás a következő: a pázsitfüves területet bérbe vagy koncesszióba adó állattenyésztő egyesület nem, hanem az a személy jogosult a támogatásra, aki tagja annak az egyesületnek, amelynek az állatai a bérbe vett területen legelnek. A jogosultságot a bérbe, vagy haszonbérbe adásról szóló szerződéssel, s annak a minden tagját felsoroló listával lehet igazolni. Nem kaphat támogatást továbbá a bérbeadó, koncesszióba adó, a haszonkölcsönadó.

Támogatást lehet igényelni legkevesebb egy hektárra, azzal a feltétellel, hogy az azt alkotó parcellák egyike sem kisebb 0,3 hektárnál. Az üveg- vagy fóliaházak esetében a minimális méret 0,3 hektár, a parcellák legkisebb mérete 0,1 hektár.

Az igénylésnél be kell nyújtani minden olyan bizonyítványt, bizonylatot, hivatalos aktát, amely tanúsítja a jogos területhasználatot, és amely legalább az igénylési év december 1-jéig érvényes.

A kérelmek beadásának előre megállapított határideje május 15-e volt, de a késői kezdés miatt ez az időpont ki fog tolódni június 15-ig.

Sándor-Zsigmond Ibolya

Jubileum: 120 éves a Polgári Fúvószenekar 1895!

Idén a Polgári Fúvószenekar létrejöttének 120 éves évfordulóját ünnepli Székelykeresztúr város. Az 1895-ben Lapina Antal tanítóképezdei diák és Nagy Ferenc helyi lakosokban akkor felvetődött alapgondolat útjára indult. Innen is jön majd a 2000-ben, végül civil szervezetként bejegyzett Polgári Fúvószenekar 1895 Egyesület megnevezése.

A 2012-ben Udvarhelyszék kultúrájáért Közösségi-díjjal jutalmazott jubiláló fúvószenekarról idei, jövőbeli eseményekről beszélgettünk Nagy Levente karnagy és Krisán Csaba zenekari tagokkal.

120 esztendő nem kevés idő, méltó módon kell megünnepelnie a zenekarnak, városnak – mondta Nagy Levente karnagy. Éppen ezért két fő, kellően kiemelkedő és színvonalasan játszó, nemzetközi rangsorolásban is fontos zenekart hívtunk meg, akik fellépnek ezen a jubileumi ünnepségen. Mindkettő testvérvárosunkban tevékenykedik. Egyik az Ajka Városi Bányász Fúvószenekar, másik a Zentai Fúvószenekar.

Ünnepség ez valóban, hiszen lét igazolása egy életképes zenekarnak, mely a város hagyományokhoz, kultúrához való ragaszkodását is tükrözi, de természetesen sosem szabad ilyenkor megfeledkezni a régen vagy korán elhunyt kollégákról. Hagyományainkhoz híven a sírkertben koszorúzással emlékezünk meg róluk, és csak ezt követően folytatódik a program.

A hagyományokat őrizni kell, és ápoljuk is! Ez további feltett szándékunk, de stílusban tán kissé modernebbek lettünk, amikre mindenképpen szükség van. Az eddig hagyományos játékaink mellett pár éve helyet kaptak a nemzetközi slágerek, ugyanis ezek nemcsak a színvonalat emelik, hanem színesebbé teszik repertoárunkat, ugyanakkor más korosztályokkal is elfogadtathatjuk munkánkat.

A mintegy 40 tagot számláló zenekarunkból 30 személy aktívan játszik is a zenekarban. Büszkék vagyunk fiataljainkra is, így az utánpótlás sem vész el. Legfiatalabb tagunk 14 éves, legidősebb 80 éves. Nincs szebb érzés, mint amikor így látja együtt az ember a csapatot, hiszen ezzel is bizonyítást nyer, hogy a zene korokat képes áthidalni.

Másik nagy rendezvényünk a fúvóstalálkozónk, ami éppen a városnapok után lesz. Itt is olyan nevek jelennek meg mint a pápai Horváth Adrián karnagy, vagy az albertirsai Gerje-Partyból Orosz János karnagy.

Eközben, ahogyan eddig is szoktuk, már májustól az év végéig kisebb-nagyobb fellépéseink lesznek, hol ünnephez kötöttek, hol csak spontán térzenével megjelenünk valahol. Régen nem volt ez divat, de egyre elfogadottabbá kezdett válni, és olykor komoly közönséget is odavonz. Augusztusban a Zeyk Domokos Technológiai Líceum udvarán fúvóstábort állítunk fel, amiből akár hagyomány is kinőhetne.

Krisán Csaba hozzátette, május 15-re másik meglepetést is beütemezett a zenekar, ezúttal inkább mint szervező. Fotókiállítást szeretnének kivitelezni, amely a zenekar történetét ölelné fel. Elmondása szerint a gyűjtés elkezdődött, nagyon sok korabeli fényképet küldtek be. Ezekből majd lehetőség és hely szerint úgy 80 kép kerül majd kiállításra. Remények szerint szélesebb közönséget is megmozgatnak ezzel, hiszen az elmúlt százhúsz évet valamelyest fotókkal lefödi a gyűjtemény. Így természetes, hogy a képen levő egykor élt fúvósok, más emberek, rokonok, leszármazottakat vonzanak. Emlékezni és elbeszélgetni. Mi lenne szebb ennél? Zene, fényképek, emberek. Jubileum. 120 esztendő eddig – sok ennyi legyen még!

Szente B. Levente

DIÁKVILÁG

Berde Mózes Unitárius Gimnázium

Az iskola másként napokon változatos tevékenységek várták diákjainkat:

Az elemi tagozaton:

- Gyárlátogatások; biciklitúra
- Berde-cipó Nap; napközisek fogadása
- Családi délután, bográcsozás

A gimnáziumi és középiskolai osztályok számára:

- Pályaválasztási tanácsadó – találkozó az iskola volt diákjaival
- Szettera földrajzverseny; szórakoztató matek; egészséges életmódtanácsok; Dekatlon általános műveltségi verseny; logikai kuckó; érdekes kémiai kísérletek; angol társalgás
- Biciklitúra; kosárlabda és focimérkőzések; főzőnap
- Házi olvasmányt feldolgozó, illetve dokumentumfilmek
- Temetőtakarítás; park- és udvartakarítás
- Művészeti sarok; zenés irodalmi kávéház; Kőkemény Süti-koncert
- Az Erdélyi Mentőcsoport bemutatója; újrahasznosítás-környezetvédelem a városban tevékenykedő önkéntesek bevonásával

Zeyk Domokos Technologiai Liceum

Különböző kultúrák ugyanazon a színpadon

Different cultures on the same stage (Különböző kultúrák ugyanazon a színpadon) címmel iskolánk Erasmus+ pályázatot nyert, amelynek lebonyolítására 2014 szeptembere és 2016 augusztusa között kerül sor. A pályázat résztvevői iskolánkon kívül a pusztaszabolcsi Szabolcs Vezér Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium, Magyarország, a göksuni Kanlikavak Musa Ayar Cok Programli Lisesi, Törökország, valamint a római Liceo Gimnasio Statale Immanuel Kant, Olaszország.

A pályázat bevezető találkozására ez év januárjában került sor, a pályázat levezetését koordináló magyar iskolánál. Itt megbeszéltük és leszögeztük a tevékenységek időpontjait, elosztottuk a feladatokat és kijelöltük a felelős csapatokat.

A pályázat feladatai közé tartozik egy közös honlap üzemeltetése, ezen osztjuk meg az iskolák által szervezett tevékenységekről készült felvételeket, fényképeket, beszámolókat. Közös, négynyelvű szótárt állítottunk össze a leghasználatosabb szavakból, kifejezésekből. A pályázat feladatai közé tartozik továbbá, hogy a vendéglátó csapat bemutassa országa kulturális sajátosságait, gasztronómiai különlegességeit és iskolája tevékenységeiből ízelítőt nyújtson az odaérkező vendégeknek.

Az elmúlt héten került sor az első találkozásra az olaszországi iskolában. A kiutazó tanároknak az ottani tanulók bemutatták intézményüket, lehetőségünk volt betekinteni az olasz iskolarendszerbe, tan órákat látogattunk, és megtekintettük az olasz tanulók tartalmas és érdekes bemutatóit Róma városáról, a helyi nevezetességekről, a legjelentősebb olasz írókról és nem utolsó sorban az iskola színes és sokoldalú tevékenységeiről. A következőkben hasonló tevékenységekre kerül sor a projektben résztvevő partnereknél az iskolák diákjainak bevonásával.

Dénes Zsófia, Kornis Melinda

Orbán Balázs Gimnázium

Szolnokra, legrégebbi testvériskolánkhoz immár 22 alkalommal látogatott el iskolánk focicsapata. A Szent-Györgyi Albert Nemzetközi Labdarúgó tornán csapatunk első helyezést ért el, ezt tetézte, hogy Bodó Balázs a gólkirálynak, míg Năstase Valentin a legjobb kapusnak járó díjat is átvehette.

Az iskolahéten változatos programokat szerveztünk diákjainknak: marosvásárhelyi és segesvári kirándulást a hagyományos interdiszciplináris projekt keretén belül, előadást, ahol a térségünkben fellelhető vadállatok állománydinamikájáról és azok gazdasági jelentőségéről hallhattak, pályaorientációs foglalkozást, ahol az ELKA cég mutatkozott be.

A legkisebbektől a legnagyobbakig különböző versenyeken és vetélkedőkön mérhették össze tudásukat, ezek közül kiemelkednek a már XIII. alkalommal megszervezett Törpe Olimpia, az anyanyelvi vetélkedők, logikaverseny. Voltak prevenciós és kézműves foglalkozások, ill. különböző tantárgyakhoz köthető vizsgálatok, kísérletek, hogy csak a legfontosabbakat említsük.

Országos tantárgyversenyen Kakucsi Zsuzsánna dicséretet szerzett. Gratulálunk!

www.obg.ro

Demeter Levente

DIÁKVILÁG/KULTÚRA

Petőfi Sándor Általános Iskola

Tavaszi szél vizet áraszt a Petőfiben,- vagy legalábbis okleveleket, hiszen özönvízszerűen ömlöttek az elmúlt időszakban a díjak iskolánk hírnevét öregbítve, hála diákjaink kitartásának, szorgalmának és odaadásának. 2015. márc. 31-én két alsó tagozatos csapat képviselte iskolánkat az Orbán Balázs Gimnáziumban szervezett ***Tavaszi szél versben, énekben, képekben*** c. körzeti versenyen. Eredményeik: ***FÉNYESKE*** csapat (**Csifó Kincső Vivien** – E. o. B. osztály, **Táncos Boróka**, I. B, **Kerestély Hunor**, II. B, **Kovács Előd** és **Krisán Bíborka**, III. B) **I. helyezés *csapatversenyben, a legkreatívabb kép megfestéséért*** - **III. hely**, n***épdaléneklésért*** - **Dicséret** - *Csifó Kincső Vivien,v**ersmondásért:*** **I. hely –** *Kovács Előd. A* ***CSILLAGSZEM*** csapat (**Péter Annabella**, E. o. A, **Benkő Ádám**, I. A, **Nagy Tamara**, III. A, **Pál Orsolya**, IV. A) - **III. helyet ért el, n*épdaléneklésért***: **I. díj** – Pál Orsolya, IV., v***ersmondásért: Dicséret -*** Benkő Ádám, I. A.

*A **Zrínyi Ilona matematika verseny megyei*** szakaszán ***Fekete Katalin (****III. B*) **IV. helyezett** lett és részt vett a Pécsett megrendezett országos döntőn.

A ***megyei Mikes Kelemen magyar nyelv és irodalom tantárgyversenyen*** iskolánkból hat tanuló vett részt: Mecseneró Kamilla (V. B), Török Darvas Eszter (VI. B), Gáll Annabella, Fodor Emőke, Fogarasi Csézár Cintia (VII. C). **Gáll Annabella** dicséretben részesült, **Mecseneró Kamilla** III. helyezést ért el.

Az ***Adj, király, katonát!*** csoportos vetélkedő regionális szakaszán **Kacsó Bence Tamás**, VII. B osztályos tanuló továbbjutott az országos döntőbe. A ***megyei Simonyi Zsigmond helyesírási versenyen*** **Mecseneró Kamilla**, V. B osztályos tanuló dicséretben részesült. 2015. márc. 28-án Gyergyóditróban szervezték meg ***a megyei regemondó versenyt***. Iskolánkat **Kacsó Dániel**, III. A osztályos tanuló képviselte, aki a nagygalambfalvi Rák taváról szóló mondával **III. helyezést** ért el.

A 2015. ápr. 8-án iskolánkban megszervezett ***Benedek Elek Mesemondó Verseny*** résztvevője volt intézményünk húsz alsó tagozatos tanulója. Az iskolai szintű vetélkedő tétje a körzeti mesemondó versenyre való továbbjutás volt. Díjazottak: I. helyezett **Mátéffy Anna** (E. o. B), II. helyezett **Fodor Boróka** (IV. A), III. helyezett **Péter Annabella** (E. o. A.). A zsűri különdíját **Berei Tamás** (IV. A) kapta. E verseny körzeti szakaszán Berei Tamás I. helyezést ért el, ő fog részt venni az országos megmérettetésen, Mátéffy Anna II. helyezést, Fodor Boróka III. helyezést ért el, míg Mátéffy Kund, V. B osztályos tanuló a II. helyezést kapta.

Az ***Iskola másképp*** hét első napján került sor az iskolai Meseszer-projekt egyik fontos tevékenységére, mely több iskolai és óvodai csoportot megmozgatott. A Napsugár Napközi Otthon csoportjait elemis osztályok „fogadták örökbe", a nagyobb iskolások kisebb óvodás társaikkal együtt barangoltak a mesék világában. A **Törpe olimpia** – körzeti alsós sportvetélkedőn iskolánk III. helyezett lett és nagyon sok szép egyéni eredményt értek el diákjaink. Iskolánk 3. A és 4. A osztályosai a hét utolsó napján helyi cégeket látogattak meg: az **Elka** cégcsoport varrodájában a játékkészítés csínját-bínját lesték el, fafeldolgozással és bútorgyártással a **Szél Mob** Kft.-nél ismerkedtek.

A felsősöknek előadások, könyvbemutató, barangolás a keresztúri legendáriumban, majd városunk a kommunizmusban témakörökben való dokumentálódás, kreatív nap, sport, labirintusjáték és végül üzem-és gyárlátogatás vagy gyalogtúrák tették színessé ezt a hetet.

Nagypénteken általános takarítási napot tartottunk az iskolában, hiszen Simó Ildikó igazgatónőt idézve: „Mi nemcsak lelkünket készítettük elé a húsvétra, hanem környezetünket is!"

Páll Emese

Elek apó unokái Szentábrahámon

Április 10-én, pénteken Szentábrahámon 21. alkalommal rendezték meg a Benedek Elek mesemondó versenyt. A Benedek Elek Általános Iskola és a hasonló nevű alapítvány évről évre Hargita Megye Tanácsának és a Hargita Megyei Hagyományőrzési Forrásközpontnak közreműködésével közösen szervezi a versenyt, Szentábrahám Község Polgármesteri Hivatala, illetve számos környékbeli vállalkozás és magánszemély támogatása mellett.

Idén összesen 27 mesemondó és felkészítő tanáraik tíz iskolát képviseltek a megmérettetésen. Jelen voltak a Marosi Gergely Általános Iskola, Siménfalva, Petőfi Sándor Általános Iskola, Székelykeresztúr, Bem József Általános Iskola, Újszékely, Móra Ferenc Általános Iskola, Gagy, Berde Mózes Unitárius Gimnázium, Székelykeresztúr, Kriza János Általános Iskola, Kápolnásfalu, Orbán Balázs Gimnázium, Székelykeresztúr, Jósika Miklós Általános Iskola, Etéd, Zeyk Domokos Technológiai Líceum, Székelykeresztúr, és a házigazda Benedek Elek Általános Iskola, Szentábrahám tanulói.

A tét idén sem csupán a legjobb helyezések elérése volt. A korcsoportonként első helyet szerzett mesemondók részt vesznek a 2015 őszén szervezendő országos megmérettetésen.

A versenyen az alábbi rangsor alakult a három korcsoportban:

Előkészítő-IV. osztály:

1. Berei Tamás IV. osztályos, Petőfi Sándor Általános Iskola, Székelykeresztúr
2. Mátéffy Anna előkészítő B., Petőfi Sándor Általános Iskola, Székelykeresztúr
3. Fodor Boróka IV. A., Petőfi Sándor Általános Iskola, Székelykeresztúr

V-VIII. osztály:

1. Gere Adrián Zsolt VIII. osztályos, Kriza János Általános Iskola, Kápolnásfalu
2. Mátéffy Kund V. B. osztályos, Petőfi Sándor Általános Iskola, Székelykeresztúr
3. Lőrinczi Zsófia VIII. osztályos, Berde Mózes Unitárius Gimnázium, Székelykeresztúr

IX-XII. osztály:

1. Lunka Kevin Lóránd X. osztályos és Tiboldi József IX. osztályos, mindketten a Zeyk Domokos Technológiai Líceum, Székelykeresztúr tanulói.

Ugyanez alkalommal a Benedek Elek Iskolában sor került Sármási-Bocskai János: *Varázslatos Kis-Küküllő mente* címmel megjelent, kisiskolásoknak írt, ismeretterjesztő kalandregényének bemutatójára. A mesemondó versenyt színesítette a házigazda iskola néptánc- és gitárcsoportjának fellépése, valamint Sata Zalán, a székelyudvarhelyi Benedek Elek Pedagógiai Líceum IV. osztályos tanulójának meglepetésszereplése, aki saját meséit olvasta fel. Mint minden évben idén is volt rajzverseny, amelyre a jelentkezők egy általuk választott, Benedek Elek meséjéhez készített illusztrációikkal neveztek be.

Sándor-Zsigmond Ibolya

Továbbképzés az óvodákban dolgozó kisegítő személyzet számára

A Petőfi Sándor Általános Iskolában működő Nevelési Fejlesztési Központ (CRED) egy minisztériumi projekt által létesült. Céljai közt szerepel a nevelési, fejlesztési, gyermekvédelmi tevékenységek szervezése az óvodás korosztály és a szülők számára, tanácsadás és humánerőforrás-képzés.

A tavaszi vakációban egy hiánypótló képzésre került sor Simó Ildikó és Demeter Ilona közreműködésével, a Pro Educatione Keresztúr és a Napsugárka Egyesületek társszervezésében **Gyakorlati ötletek az óvodai munkához** címmel. A város óvodáiban dolgozó kisegítő személyzet örömmel vett részt a képzésen, és gazdagodott kommunikáció, önismeret, az óvodáskorú gyermek pszichológiai sajátosságai témakörökben, hisz számukra kevés ilyen lehetőség adódik, az óvodákban végzett munkájukhoz pedig szükség van ilyen jellegű ismeretekre.

Demeter Ilona

GAZDASÁG/KULTÚRA

SZUPERMARKET vs HELYI TERMELŐ – nemzetközi ifjúsági csere

A Keresztúr Térségi Mezőgazdászok Egyesülete 2015. március 24. és 30. között szervezte meg a SZUPERMARKET vs HELYI TERMELŐ = TÁRSADALMI FEJLŐDÉS? elnevezésű ifjúsági mobilitást.

A 7 tevékenységi nap alatt 35 fiatal, aki 5 különböző országból származott (Franciaországból, Nagy Britanniából, Hollandiából, Magyarországról és Romániából), elemezték, és megoldásokat próbáltak keresni egy olyan problémára, amely folyamatosan súlyosbodik világszerte, a nem fenntartható élelmiszerfogyasztásra a társadalmainkban, illetve azon szociális problémákra, amelyek az élelmiszerfogyasztáshoz köthetőek az európai országokban – tudtuk meg a Keresztúr Térségi Mezőgazdászok Egyesületétől. A program helyszíne a Kolping Központ volt.

Megérdeklődtük azt is, hogy miért és milyen céllal jött létre ez az ifjúsági csere, így kiderült, a projekt egyik fő célja, hogy elősegítse a fiatalokat, hogy információkat szerezzenek nem formális módon a helyi és világszintű fogyasztásról, illetve ezek alternatívájáról, vagyis a termesztésről. Ugyanakkor arra törekszünk, hogy segítsük a helyi és nemzetközi célcsoportokat, hogy tudatosítsák, hogy egyszerű módosítások révén kedvező hatást gyakorolhatnak azon közösségek fenntartható fejlődésére, amelyek szociális problémákkal küzdenek – jegyezték meg a szervezők.

Továbbá elmondták több médiafelületen is, hogy a mobilitás programja számos nem formális tevékenységre alapul, melyek arra irányulnak, hogy elősegítsék a projekt céljainak megvalósítását: 1. egy tevékenységet mely abból fog állni, hogy a fiatalok különböző élelmiszereket fognak vásárolni a helységben, elemezni fogják azokat, a vásárlási döntéseiket, és alternatívákat fognak keresni a megvásárolt termékekre; 2. egy közösségi tevékenységet, mely arra irányul, hogy tudatosítsa a helyi döntéshozókat az egész világot érintő élelmiszer-problémákról, olyan vacsoraadagot osztva nekik, melyek különböző kontinensekre jellemzőek; 3. egy olyan programot, mely arra irányul, hogy a szegény családokat tudatosítsa, hogy van alternatíva az élelmiszerhiányra, ha a termesztés mellett döntenek a vásárlás helyett.

Ugyanakkor a projekt interkulturális tevékenységeket is magába foglalt, melyek elősegítik a fiatalokat, hogy felszámolják a többi résztvevő kultúrával szembeni előítéleteiket és jobban megértsék a kulturális sokszínűséget. Egy ilyen interkulturális est volt az az est is, amikor a helyi Bonfini étteremben keresztúri intézmények és szervezetek munkatársainak részvételével a 30-ak világa elnevezésű szimulációs játékra került sor. Faluvégi Bartha Noémi, az est házigazdája és játékvezetőjeként bonyolította le tevékenységet. A játékosok egy születési anyakönyvi kivonatot kaptak, hogy mindenki egy legyen a 30 közül. Az Egyesült Nemzetek Szövetsége biztosította a megbízható statisztikát a világ 150 országából. Minden országnál azt az összeget vették alapul, amelyet az adott ország termel és osztjuk azok számával, akik az országban élnek, egy becslést kapva arról, hogy átlagosan milyen gazdagok az emberek minden országban. Ezután listázták ezeket az országokat a leggazdagabbaktól a legszegényebbekig (egy főre jutó BNJ, azaz Bruttó Nemzeti Jövedelemszámítás szerint). A téglalapok mérete, amelyen belül álltak a játékosok, arányosak voltak a régiójuk méretével a való világban. Néhányan egy kicsit zsúfoltnak érezhették. Ugyanakkor a fejlettséget, a gazdaság mértékét székek jelentették (pl. 10-en ülve 2 széken a szegény országok zónájában, vagy huszonegynéhány székű területen négy személy is volt, ez az eset a gazdag, az irányító országokra jellemző). Egyes országokban egyszerűen nagyobb a népsűrűség, mint másokban. A való világban, a pénz a leginkább tisztelt dolog, és azok, akik az üzletet és a pénzt irányításuk alatt tartják, mindig tiszteletben tartják. Hűen lehetett érezni a játék folyamán, hogy a gazdag és szegény országokban milyen javakhoz juthatnak az emberek, vagy sem, mennyire változatos az élelem szükségletük kielégítésére a rendelkezésre álló készlet, vagy mennyire hiányos. A játékot a projektben résztvevő külföldi fiatalok és a helyi meghívottak egyaránt eljátszották.

A mobilitáson való részvételüket követően, a résztvevők Youthpass Tanúsítványban részesültek, mely igazolja azon kompetenciákat, melyeket a fiatalok a mobilitás során szereznek.

A projekt megvalósulását az Európai Bizottság Erasmus+ programja támogatta.

F. Bartha Noémi

Játék - versmondó est

Április 17-én a keresztúri Művelődési Házban versmondó estet tartottak a magyar költészet napja tiszteletére. Az előadásba formált szavalatok és megzenésített versek hűen tükrözték a magyar költészet iránti szeretetet és a versek iránti rajongást. A Berde Mózes Unitárius Gimnázium, az Orbán Balázs Gimnázium jelenlegi szavalóiból álló fellépők sorához még felnőttek (pedagógusok és civil szervezeti munkatárs) is csatlakoztak, ahogyan az elmúlt két évben is történt. Idén sem csak találomra, ki-ki kedvenceként hangzottak el a versek, hanem egy érdekes és hangulatos keretbe helyezték a szervezők, szavalók az előadásra szánt költeményeket. A téma a játék volt, így mindenki lehetőleg a legkedvesebb vidám versét kellett megmutassa a közönségnek. Állatos, könnyed szerelmes, játékos és vicces versek kerültek elő. Színpadi játékként pedig a szereplők egy gyerekjátékot játszottak: az eggyel kevesebb szék esete a körbe járókkal. A kiesők mindig el kellett mondják versüket, majd néhány szavalat után a Berde Mózes Unitárius Gimnázium tanulóinak zenéjét élvezhette a közönség. Majd ismét a székek körül, szaxofonszólóra jártak körbe és estek ki a „játékosok", míg mindenki elszavalta a versét. Az üzenet a végén mindenki számára világos volt: játszani kell, játszani érdemes és az élet is egy játék. A díszletként szolgáló játékokkal telerakott színpadon a következő versek hangzottak el:

- Kosztolányi Dezső: *A játék* (Kedei Csenge)
- Heltai Jenő: *A modell* (Benedekfi Emőke-Kinga)
- Szép Ernő: *Várjon* (Szombatfalvi Klára)
- Kovács András Ferenc: *Büszke Navarra királya* (Fodor Lóránt)
- Romhányi József: *Marhalevél* (Fodor Hedviga)
- Móra Ferenc: *A csókai csóka* (Kubanek Eszter)
- Romhányi József: *Interjú a farkassal, aki állítólag megette Piroskát* (Faluvégi Bartha Noémi)
- Szabó Lőrinc: *Lóci óriás lesz* (Szabó Johanna)
- József Attila: *Altató* (Váradi Kleopátra)
- Majtényi Erik: *Mosoly* (Lőrinczi Zsófia)
- Gámentzy Eduárd: *Nevessünk* (Varró Boglárka)
- Gámentzy Eduárd: *Hozhatok Neked* (Köblös Júlia)
- Somlyó Zoltán: *Játék* (Kinde Tímea)
- Reményik Sándor: *Csendes csodák* (Fekete Edda)

A versmondókhoz hangszerekkel csatlakoztak: Krisán Szabolcs, László Attila, Isztojka Máté, Lőrinczi Tamás, Deé Levente a megzenésített versekkel: *Születésnapomra, Bájoló, Dél keresztje, Kertész leszek* dalok, és zárásként Presser Gábor *Te majd kézen fogsz és haza vezetsz* című zenéjére zárták a „játékot".

Végezetül a közönséggel együtt József Attila *Kedves Jocó* című verse csendült fel, így adózva a nagy költő emléke előtt, akinek születésnapját, április 11-et Székelykeresztúron is a magyar költészet napjaként ünnepeltük.

F. Bartha Noémi

Pálffy Tamás Szabolcs
hat liba galiba
(gyermek felnőtteknek)

folyó mellett sétálok és nincsen ebben hiba
de csendem megzavarja a hat liba galiba
és felém tart az egyik szerintem pont a gúnár
sziszeg a házi szárnyas lehet más eszén túljár

lehet kiráz a hideg a sziszegő hangjától
lehet hogy más megremeg hófehér lúdnyakától
bár régi ez a tanács mégis telitalálat
a sziszegő libának mi ne fordítsunk hátat

ha nem is libasorban de menjünk el mellette
e zabevő baromfi tollát már levedlette
lehet hogy azért támad mert védett területe

a hely ahol mi állunk vagy éppen elsétálunk
és ha így járunk együtt nem lehet abban hiba
elcsitul szertefoszlik a hat liba galiba

Spanyolország, (Villanueva de la Jara – Cuenca)
2013. szeptember 13.

GAZDASÁG/KULTÚRA

Mozgalmas élet az unitárius berkekben

Jézus meghagyta tanítványainak: Menjetek el szerte az egész világba, hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek. (Mk 16,15). Mintha örök érvényű üzenet és feladat lenne számunkra, ma is hirdetnünk kell azt a tanítást, amit ő hátrahagyott nekünk. Mi unitáriusok próbálunk minden lehetőséget megtalálni, hogy ezt a hivatást teljesítsük, és éljünk a mai kor adta lehetőségekkel: hirdetjük az evangéliumot, az örömüzenetet.

A templomi istentiszteleteken és hagyományos vallásórákon kívül igyekszünk minden módot megragadni, hogy közösséget építsünk, ahol egymást támogatva, jó kedvvel, örömmel tudunk munkálkodni.

Már hagyományos módon szervezzük meg a kosaras bálunkat. Immár nyolcadik esztendeje, hogy színdarabbal is készülnek a gyülekezet színjátszói. Idei különlegesség az volt, hogy a Székelykeresztúr Gyöngye Unitárius Színjátszó Társulat megszokott felnőtt csapatához frissítésként tizenhárom lelkes fiatal csatlakozott, akik egy külön darabbal járultak hozzá a báli hangulathoz. A már összeszokott, örök ifjú csapat bemutatta Rejtő Jenő *Apósom, a vezér* darabját, a fiatalok pedig Babay József *Postaláda* című szatírával léptek színre. A Berde Mózes Unitárius Gimnázium zsúfoltságig megtelt díszterének csodálatos hangulatán túl sikerünk az is, hogy az újonnan verbuválódott csapat továbbra is összetart, hetente találkozik, és mély barátságok szövődnek.

Egy jól működő, sikeres közösségépítő útvonalat indítottunk újra, amikor a keresztúri gyülekezet ifjúságának havilapját közreadtuk. Az egykori SZUVI újság, mely 24 lapszámot megért 2008-2010 között, most *Miénk az élet* címmel folytatja az evangelizációs munkát. A vasárnapi iskolások és ifjúsági egyletesek írásai és rajzain keresztül mutatja be tizenkét oldalon keresztül az olvasóközönségnek azt a munkát, ami hétről hétre a gyülekezetben folyik. Ezen újság megálmodója, összehangolója és lelke Mikó Amália lelkész-vallástanár volt, aki újra munkába állva, még nagyobb lelkesedéssel, már nagy tapasztalattal szerkeszti a lapot. Újdonság, hogy a kiadvány interneten is elérhető, a lapszámok olvashatóak a www.mienkazelet.unitarius.ro oldalon.

A két jól működő közösségépítő és üzenetközvetítő csatornán kívül március végén újabb frontot nyitottunk. Már régi álmot valósítottunk meg, amikor a Székelykeresztúri Unitárius Egyházkör heti rendszerességgel jelentkező rádiós műsort indított *Hit-világ* címmel. A helyi VOX FM adóban, péntek délelőtt 11 órától kezdődő egyórás élő műsor célja, hogy a vallást kivigye a mindennapokba azáltal, hogy a házigazdák vendégeikkel olyan témákról beszélnek közérthetően, melyek a hallgatóságot közvetlenül érinti, érdekli. Az éppen aktuális ünnepről, eseményekről vagy érdekes témákról szóló műsorokban az egyházkör lelkészei, mint meghívottak beszélnek a két szerkesztővel, Szász Cserey Katalin firtosmartonosi lelkésznővel és Mikó Ferenc székelykeresztúri segédlelkésszel. Az adásba be lehet kapcsolódni a műsor alatt a rádióadó sms vagy vezetékes telefonján keresztül, és így válik az élővé, interaktívvá. Ugyanakkor a műsorok visszahallgathatóak a www.hitvilag.unitarius.ro oldalon is.

Hisszük, hogy a megújult, gyorsuló világunkban lépést kell tartanunk a fejlődéssel, és az evangéliumi üzenetet el kell juttatnunk a hívekhez minden erre alkalmas módszerrel. Ezáltal tud kiépülni egy élő szeretetközösség itt, Székelykeresztúron és környékén.

Mikó Ferenc

Előadás a jó házról

Hogyan építsünk jó és fenntartható házat? címmel március 21-én tartott előadást Demeter Zsolt mérnök, az Unicons Kft. munkatársa. Az Orbán Balázs Gimnázium dísztermében érdeklődő tekintetek követték a mérnök által vázolt építkezési lehetőségeket, okos megoldásokat, hosszútávon költséghatékony házépítési módozatokat. Szó volt egy ház felépítése kapcsán felmerülő befektetés menetéről, fenntarthatóságról, értékelésről, energetikai tervezésről, elméleti példáról, megtakarításról, gyakorlati példáról, következtetések és tapasztalatok megosztásáról.

- **Miért tartottad fontosnak az előadást a keresztúriak számára? Mi volt a kiindulás, az ok, a miért?**

- Azért tartottam fontosnak az előadást, mert azt látom, hogy a házat építtetők nem gondoljak végig eléggé ezt a befektetést. Az előadás célja a figyelemfelkeltés és a szemléletváltás elősegítése volt, mert ha mi, a szakma nem tesz semmit a változásért, akkor ki fog?

- **Hasznosnak véled-e? Célba ért-e az üzeneted? Okosabban fognak-e ezentúl építkezni?**

- Az érdeklődést felkeltettem, mert írni fogsz róla, tehát sikeres volt az előadás. Sajnos ennyitől nem fog megváltozni a világ menete, egy fecske nem csinál tavaszt, de ez is egy lépés volt a sokból, ami a célhoz vezet.

- **Az általad bemutatott lehetőségek közül melyiket ajánlod? Melyik a legokosabb, leghatékonyabb hosszú távon?**

- Az előadásban nem voltak ajánlott megoldások, inkább megoldásokat hasonlítottam össze, mindig a befektető dönti el a lehetőségeihez mérten, hogy mennyit fektet az épületbe. A lényeg, hogy már tervezési fázisban tudjuk, hogy mit építünk meg, mennyiből, és mennyit fog az fogyasztani, mennyire karbantartás igényes a megoldásunk. A hosszútávú gondolkodást részesíteni előnyben a rövidtávúval szemben, hiszen a házak hosszú távra épülnek.

- **Tervezel-e te vagy céged hasonló előadásokat a közeljövőben?**

- Tervezek még előadásokat tartani, energiahatékonyság témakörben, be szeretném még mutatni a hőkamera gyakorlati alkalmazási lehetőségeit, és remélem, hogy ezekkel is hozzájárulok ahhoz, hogy ne 1980-as technológiákkal épüljenek 2020-as elvárásoknak megfelelni akaró épületek.

F. Bartha Noémi

Szécsi Antal: Egy pedagógus életútja (Könyvismertető)

Jelen könyv egy korábbi, azonos cím alatt megjelent kötet kibővített változataként látott napvilágot a betfalvi gyökereket magáénak tudható szerző tollából. Szécsi Antal *Egy pedagógus életútja* című újra kiadott könyve arról szól, hogy a példamutató emberi értékeket pedagógusi pályán miként kamatoztathatja egy tanulni és tanítani vágyó, mélységesen emberszerető, szakma iránt is elkötelezett ember. Aki egyszerre ember és egyszerre pedagógus.

Fábián Lajos a kötet ajánlásának kezdősoraiban azt írja: *„Szécsi Antal a nyugalmazott tanító, tanár és igazgató rendkívüli pedagógus: szakmáját hivatásként élte meg, és ennek a háládatlanul is gyönyörű hivatásnak tanulságait foglalta össze eljövendő tanítók és tanulók okulására.”*

A székelykeresztúron Pro Cultura-díjjal kitüntetett Szécsi Antal (szül. 1938.) tanár urat meggyőződésem, hogy nem kell bemutatni, hiszen a 48 évi pedagógusi szolgálat, majd cikkeinek, könyveinek jól ismert szakmai visszhangja a sajtót rendszerint bejárta már.

Pedagógiai tárgyú, majd néprajzi vonatkozású munkáit, beszámolóit rendre hozta már 1964-től a Tanügyi Újság, a Megyei Tükör, de a Tribuna Școlii, Hargita Népe, Korunk, Hét, Közoktatás, Falvak Dolgozó Népe és 1990 után az Udvarhelyszék és az Örökségünk hasábjain is olvashattuk. A sajtóból ollózott, összegyűjtött cikkeit, tanulmányait és ismertetők sorát később önálló kötetekbe rendezte. Nagyobb lélegzetű munkáival, köteteivel szélesebb olvasóközönségeket vonzott be.

Tanítói, tanári munkásság mellett Felsőrákoson, Ditróban vagy a Vargyason eltöltött időszakban a falut, a székely emberek életterét mindennap átható hagyományokat kutatta.

Önálló kötetei: *Falu a Lelátóhegy alatt. Vargyas község monográfiája*, 2005., *Kapuállítók hitével. Egy pedagógus életútja*, 2007., *„Maga-felejtő sorsunk halk tudója” Borbáth Károly élete és munkássága* 2008., *Betfalva monográfiája*, 2010.

A könyv szerkesztője és a kézirat gondozója P. Buzogány Árpád művelődésszervező. A 182 oldalas, fényképekkel illusztrált könyv a származással indít. A családi élettér, a kezdetek, a pályakezdés viszontagságai, a szolgálat mellett a család, majd a nyugdíjas kor éveibe enged bepillantást nyújtani. Kalandszerű fordulatokkal vezet végig az utolsó oldalig. Zárszó gyanánt a szerző sajtóban megjelent írásait hozza.

Szécsi Antal munkái dokumentumértékűek. Tükrök legyenek a mának élő holnap embere előtt, és nem csak pedagógusoknak.

Szente B. Levente

FELHŐTLENÜL

„Itt van május elseje!”

…énekeltük vezényszóra, de gyermeki vidáman, boldogan, boldogtalanul az indulót, pionírnyakkendőben, lerakott sötétkék szoknyában, sötétkék pantallóban, és vártuk, hogy aznap nem lesz iskola, mert különben szombaton is volt, és lestük, hogy kizöldül-e az erdő, lesz-e zöldág, és milyen lesz a kötelező felvonulás, sikerül-e a közös tornamutatvány, lesz-e fagylalt, netán vattacukor, „szukk” és „frukola”.

Néhány évtizeddel ezelőtt ilyen hangulata volt a május elsejének, uniformizált és motorizált, akárcsak a *Csocsó, avagy éljen május elseje!* című nyomasztó történelmi igazságú, ugyanakkor mulattató magyar filmben. Mai felnőttek, idősebbek és öregek mind átéltük. Jó tapasztalat volt? Élmény? Sors? Istencsapása? Ki-ki nevezze, ahogyan emlékszik rá! Vagy visszatekintve azokra az időkre, jó tanulság volt, hogy soha többé ne legyen úgy!

Mégis, ha akkor nem is éreztük úgy, jó volt benne a rend, a fegyelem, az egyformává tevő, jellegtelen egyenruha, a szót fogadás, a feleselés szinte teljes hiánya, a sorakozás, ami ugyanakkor nem tévesztendő össze az üzletek előtt álló hosszú sorokkal, amikor órákat álltunk sorban olykor kettő darab narancsért vagy tíz deka vegyes kávéért.

Május elseje mást üzent az akkori gyermeknek és mást a felnőttnek. Eredetileg a munkások szolidaritásának napját ünnepelték. A kommunizmus évei alatt a párt ideológiáját kellett szolgálni, a munkások felvonulása költséges és ízléstelen „pompával” járt. Óriásplakátokkal jelezték, hogy az elvárásokat felülmúlva termeltek a különböző iparágakban, túlteljesítették a tervet, és éltették Nicolae Ceaușescu kommunista diktátort és a kommunista pártot. A felvonulást elmulasztókat szigorúan büntették.

Május elsejei díszben a városháza az 1950-es években. Molnár István Múzeum fotótára

A rendszerváltás után elvesztette mindkét jellegét, a párt ideológiáját nem hordozhatta többé magában, nem dicsőíthette a kommunista társadalmat, de ugyanakkor az eredeti tartalmát sem nyerte vissza, hogy a munkások érdekképviseleti harcának megemlékezése, szimbóluma legyen ez a nap.

Manapság? Miccsezés, sörözés a zöldben, pokrócon heverészés, szerencsés naptári állás szerint, mint idén is, hosszú hétvége,....és van „szukk” meg fagylalt is, legalább százféle.

Május 1-je egyébként katolikus ünnep is, Munkás Szent József, a munkások védőszentje tiszteletére. Az ünnepet XII. Pius pápa 1955. május 1-jén rendelte el, Jézus ács nevelőatyjára emlékezve.

Sándor-Zsigmond Ibolya

Képeslap a régi Keresztúrról

Nemrégiben egy huszadik század eleji képeslapra akadtam a világhálón. Erről, a városunk főterét ábrázoló képről eddig nem voltak ismereteink, hiányzott annak a néhány eddig ismert régi keresztúri képeslapnak a sorából, amelyeket mindkét keresztúri képes kiadvány (Vofkori György: *Székelykeresztúr képes története* - 2002 és Sándor-Zsigmond Ibolya: *Székelykeresztúr* - 2014 közöltek ezidáig.

Az újonnan felfedezett képeslapot 1906-ban adták postára, főterünket Kossuth Lajos-tér néven tünteti fel, és azt is megtudjuk, az előlapra nyomtatott szövegből, hogy a képeslap Szél Géza kereskedésében volt kapható.

Sajnos nem tudni, hogy ki írta, és ki is az a Böske, ahogyan szólítja a címzettet a lap feladója. A sűrűn teleírt képeslap szövege ezzel a sorral kezdődik: „Íme, bemutatom kis városkám képét…”, és mintha büszke lenne rá a sorok írója, meglehet a lap akár Budapestre is mehetett.

A felvétel nyugat-keleti tájolása, beállítása más képekről jól ismert. A széles piactér hátterében a Jézuskiáltó dombja, a jobb sarokban

a kaszinó (múzeum) régi épületének részlete, a piactéren néhány bámészkodó keresztúri polgár, gyermekek, akiket „elkapott” a hajdani fényképész, hogy száz és néhány év múltán találgassuk: vajon, kik is lehetnek a képbe rögzült valamikori járókelők?

De ez végül is, nem lényeges.

Sándor-Zsigmond Ibolya

Rugonfalván a Csalóka zenekar

Április 11-én, szombaton a topolyai (Vajdaság) Csalóka zenekar a Pipacsok szervezésében a rugonfalvi Művelődési Házban koncertezett. A koncertet táncház követte. Az est házigazdája László Zsolt, László Anna Ildikó és a Forgóróżsák néptáncegyüttes voltak.

Az 1991-ben alakult zenekar már közel másfél évtizede rendszeres résztvevője a székelyföldi táncházaknak. Tagjai: Rózsa Tibor – hegedű, Kelemen Zsolt – brácsa, Borsodi Árpád – nagybőgő. A vajdasági értékek ápolása mellett céljuk a magyar nyelvterület zenéjének minél tökéletesebb elsajátítása, s minél szélesebb körben való megismertetése és megszerettetése.

Sándor-Zsigmond Ibolya

Előzetes

A Művelődési Ház májusi programja

Május 13-án, 19.00 órakor:
- ***Szól a nóta***, nótaest. Fellépők: Tolnai András nótakirály, Lehoczki Piroska, Marczinka Marika, Németh Anna, Tiszai Nagy Ildikó.

Május 19-én, 20.00 órakor:
- a csíkkozmási ***Bojzás Néptánccsoport*** műsora.

Kiadja **SZÉKELYKERESZTÚR VÁROS ÖNKORMÁNYZATA**
Felelős kiadó: **RAFAI EMIL**
E-mail: **kereszturikisvaros@gmail.com**
ISSN 2392 – 7135, ISSN-L 2392 – 7135

Szerkesztőség:
SÁNDOR-ZSIGMOND IBOLYA főszerkesztő, FALUVÉGI BARTHA NOÉMI, FODOR HEDVIGA
Munkatársak: Demeter Levente, Dénes Zsófia, Gálfalvi Levente, Páll Emese, Simon Géza Áron, Szente B. Levente, Székely-Tiboldi Anikó